

İlettikleriniz

Kedi Klonlanması

Ankara Atatürk Anadolu lisesinde okumaktayım. Eylül ayında "Teknoloji Adımları" bölümünde yayımlanmış olduğunuz "Kedi Klonlaması" konusu çok ilgimi çekti, ama çok kısa bilgi vermişsiniz. Bu konuda daha geniş bilgiyi nasıl elde edebilirim? Mümkünse gelecek sayınızda, olmazsa mektup ya da mail yoluyla bu bilgileri gönderir misiniz?

Ayşe Erbaş/Ankara

Kafama Takılan Sorular

KTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümünde okuyorum. En çok merak ettiğim de okul bittiğinde aklımdaki projeleri nasıl faaliyete koyabilirim. Bir de TÜBİTAK'ta staj yapma olanağımız var mı?

Yusuf Kılıç

Teşekkürler Dergime

Bilim ve Teknik dergisinin web sitesini çok beğendim. 6. sınıf öğrencisiyim. Bana verilen araştırma ödevlerini kolayca bulabiliyorum sitenizden. Zaten dergiyi de takip ediyorum. Teşekkürler.

Eraycan Ateş

Eleştirim Var

Benim sorum web sitenizle ilgili. Ben sitenin Teknotezgah bölümüne 1 ay önce 2 tane proje gön-

derdim; ama hâlâ yayımlanmadı (yayımlanacağını da zannetmiyorum). Mesaj panosuna bu konuyla ilgili mesaj gönderiyorum; ama bir hafta geçmesine rağmen o da çıkmıyor. Daha önce sorular da göndermiştim; ama cevap, sitede yayınlanacağı söylen- diği günden bir hafta sonra yayımlandı. Sorunun benim bilgisayarımdan olma ihtimali yok; çünkü ileti- diğine dair yazı çıkıyor ve zaten her birini farklı bil- gisayarlardan gönderdim. Bu sorunun nedeni çok merak ediyorum.

Murat Günay Güre

Kendime Güvenim

Bilim ve Teknik dergisini ilk aldığımda ortaokula yeni başlayan bir öğrenciydim. Önceleri yalnızca anlamaya çalışıyordum, daha sonraları anladım ki bana kendime güvenmem için kaynak ve yeniliklere açılan bir kapı olmuş. Bir sınıf öğretmeni olarak da "Bilim Çocuk" dergisi en iyi yardımcı kaynağım. TÜBİTAK bu ülkenin insanlarına bilimin kimsenin tekelinde olmadığını hep gösterdi, göstermeyi de sürdürüyor.

Mustafa Gündem

Bana Yol Gösterin

Bilgisayar programcısıyım; ayrıca açık öğretim fakültesine de kayıt yaptıracağım. Bunun dışında küçük bir iş yerim var, bilgisayar satıyorum, ama bütün bunlara rağmen hayatımın boş geçtiği gerçeği beni çıldırıyor. Sıradan biri olmak istemiyorum.

büyük maliyetleri karşılayacak para kaynaklarına erişmek, başta görüldüğü kadar zor değil. TÜBİTAK'ta staja gelince, bunun yöntemi yazılı başvuruda bulunmak. TÜBİTAK yetkilileri başvuruyu değerlendiriyor ve gerekli yönlendirmeleri yapıyor.

Eraycan kardeşimizle, web sitemizin öteki müşterilerine yol gösteren örnek tutumu için teşekkürler. Web sayfamız hayli zengin ve giderek daha da zenginleşiyor. Yalnızca ödev yapmak için değil, merak edilen sayısız konunun yanıtı için de ideal bir başvuru kaynağı. Ancak sık yakındığımız bir konu, soruyu sormadan önce siteyi bir gezmek, daha önce verilmiş yanıtları taramak, köşeleri kontrol etmek, yeni bir şey, yeni bir bilgi var mı diye bakmak yerine, soruyu gönderivermek. "Ben uğraşacağım onlar uğraşsın" hazırcılığı. Oysa bırakın bir ders kitabına, ya da bir ansiklopediye ya da bir sözlüğe bakmayı, siteye, o günkü sayfaya baksa yanıt önünde duruyor. Bir de "neden yanıt verilmiyor?" diye çıksınlar, ya da "falanca konuda geniş bilgi. Adresime gönderiverin" gibi kaba siparişler. Burada sınırlı sayıda arkadaşın çok özverili çalışmalarıyla sitemiz bu hale gelebildi. Sanılmasın ki TÜBİTAK'ın elinde herkesin ödevini yapıp vermekle görevli, maaşlı bir ordu var. Dünya'nın hiçbir yerinde bu tür istekler olamaz. Neyse, anlaşılan fazla dolmuşuz. Ne iyi ki Eraycan gibi sorumlu okurlarımız ve web kullanıcılarımız var.

Murat Günay kardeşimizin sorusuna gelince, bir kısmının yanıtı yukarıda: vakitsizlik, iş temposu vs. Ama asıl neden, "web sayfamızdaki" teknoloji bölümüne köklü bir çeki düzen verme gereği. Bunun hazırlıkları da yürüyor, ama ıtıraf edelim, istediğimiz hızda değil. Yenilenme gereğinin nedenini çoğunuz tahmin etmiştir. İsteddiğimiz türden, üzerinde çalışılmış, üretilmiş, başkalarıyla paylaşılabilecek projelerin sergilenmesi ne yazık ki, pek az geldi. Belki de bizim yanlış yönlendirmemiz sonucu, gönderilenlerin çoğu "uçuk" denen cinsten, üzerinde hiç düşünülmeden gönderilmiş, biraz da komiklik

İnsanlık için bir şeyler yapmak istiyorum. Projelerini yaşama geçirmek için uğraşacağım; ama siz hızlanmama yardım edebilirsiniz.

Levent Yeniocak

Bir Önerim Var

Büyük önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün bilim ve teknolojiyle ilgili sözlerinden birkaçını her ay hem dergide hem de web sitenizde yayımlayın.

Betül Balaban

Önerilerinizi Bekliyorum

İlkokulu beşinci sınıftayken terk etmiştim. Ama sonra öğrenimime yeniden başladım ve şimdi açıköğretim ortaöçüncü sınıfa gidiyorum. Kendimi geliştirmek istiyorum. Bilgisayar kursunu gidiyorum; ayrıca teksilde çalışıyorum. Okumaya devam edeceğim. Bana ilerisi için bir öneriniz olabilir mi?

Suna Yılmaz

Borcum

Yıllardır bekleyen bir teşekkürdür bu. Bilime olan sevgimi ve ilgimi bu yaşına kadar taze tutan siz bilim toplumunun öncüleri olan değerli büyüklerimiz hepimize çok çok teşekkürler.

Yunus Kaba

Durun bileyim: Ayşe'nin çok sevdiği bir kedisi var ve piyangodan para çıkarsa kimseye koklatmayıp kedisini klonlatacak. Daha da iyisi, kendisi bir genetik mühendisi olacak ve henüz birkaç haftalık yaramaz tekeri ileride kendisi klonlayacak! Ama henüz lisede olduğu ve eğitimini, onun üzerine uzmanlığını tamamlaması için daha uzun zaman gerekeceği için, o da uzak bir olasılık. Zaten o zamana kadar kedisi hayli yaşlanmış olacak ve klon bebecik de doğarken en az yedi-sekiz yaşında doğmuş olacak. Onu da elbette istemeyiz. O halde Ayşe'nin amacı yalnızca bilimsel merakını gidermek. Demek ki biz de önümüzdeki sayılarda fırsat çıktığında isteğini seve seve yerine getireceğiz. Aslında sözünü ettiği, klonlanan ilk kedi değil, değişik bir teknik kullanılarak klonlanmış olanı. Biz de birkaç yıl önce ilk klon kedinin haberini ayrıntılarıyla birlikte vermiştik. Arkadaşımız dergimizin web sayfasındaki Bilim ve Teknoloji Haberleri köşesinde bir tarama yaparak istediği ayrıntılara ulaşabilir. Ancak görece ki, klonlanmış kedi yavruları, asıl kopyaya tıpatıp benzemeyebiliyorlar. Nedeni, deri üzerindeki desenlerin ve pigmentasyonun ana karnındaki pozisyon vb. etkenlere bağlı olarak değişebilmesi.

Yusuf Kılıç kardeşimiz anlaşılan üretken bir kafaya sahip ve okulda öğrendiklerini de sonradan unutmaya hiç niyeti yok. Bildiklerini ürüne dönüştürmek istiyor. Bizim de istediğimiz zaten bu. Okurlarımızda, öğrencilerimizde bu beceriyi geliştirmek için onlardaki gizli potansiyeli ortaya çıkaran etkinlikler düzenliyoruz. Birkaç ay önce, böyle bir projemizin ilk meyvelerini derledik. Dergimizin çağırısı üzerine Güneş enerjisiyle çalışan arabalar üreten öğrencilerimiz, bunlarla İstanbul Park Formula 1 pistinde televizyonlarla tüm ülkeye yayınlanan renkli ve heyecanlı bir yarış izlettikler bize. Ama asıl meyveleri yeni yeni derlemeye başlıyoruz. Çünkü yarışa katılan birçok ekip, bu arabaların ticari üretimi için şirketler kurup projeler hazırlamaya başladı. Diyecem, sağlam bir proje olduktan sonra, ortak ya da destekçi bulmak, gözde

yapma dürtüsünden kaynaklanıyor gibi görünen "projeler" di ve ne yazık ki bu köşeyle ilgili ciddi eleştiriler gelmesine neden oldu. Umuyoruz köşeyi web sayfasında yenileyince bu uyarılar doğrultusunda iletiler alırsız.

Mustafa Gündem öğretmenimizin mektubu bizleri hem mutlu etti. Hem de duygulandırdı. Kısa öyküsünden, dergimize yetişen bir kuşağın, yine dergimizle yeni bir kuşağı yetiştirdiğini gözlerimizde canlandırdık.

Levent kendisini çok gereksinim duyulan bir alanda yetiştirmeyi başarmış şanslı okurlarımızdan. Yüksek öğreniminde de aynı başarıyı göstereceğinden kuşumuz yok. Projelerine gelince, Yusuf Kılıç için söylediklerimiz onun için de geçerli.

Betül, Atatürk'e ve devrimlerine sıkı sıkıya bağlı bir arkadaşımız görüyoruz ki. Ata'mızın bilimle ilgili en öz- lü sözüyle zaten yıllardır ilk sayfamızın en başında duruyor ve hepimize yolu gösteriyor. Onun bizim için koyduğu hedeflerin hepimiz bilincindeyiz. Manevi mirası olan bilim de yolumuzu aydınlatıyor. Ulusumuzu yüceltme hedefini gerçekleştirmek için bu ışıklı yola atılmak için başka sözlerle de gerek var mı? Suna çeşitli nedenlerle eğitimi erken bir evrede terk etmek zorunda kalmış çok sayıda insanımız için bir rol modeli olmuş. Kim bilir hangi güçlükleri yenerek eğitimine yeniden başlamış ve hızla ilerlemiş. Ayrıca okulla da yetinmeyip, her çağdaş insan gibi "bilgisayar okur yazarı" olmak için ek çabalara girişmiş. Bir yandan da geçimini sağlıyor. İlerisi için tek önerimiz, bu bilim tutkundan asla vazgeçme Suna. Bu tutku seni liseden de üniversiteden de mezun edecektir. Yunus Kaba'nın teşekkürlerini de duygulanarak not ettik. Biz her zaman söylediğim gibi yalnızca ulusumuza ve halkımıza olan görevimizi yapıyoruz. Bilime olan sarsılmaz bağlılığınızla bize güç kattığınız, bize görevimizi iyi yaptığımız duygusunu yaşadığınız için asıl biz Yunus'a ve onun şahsında hepimize teşekkür ederiz.

Saygılarımla

Rağit Gürdilek